Opwekken van de eisprong

Als u een kinderwens heeft, maar er door een onregelmatige menstruatiecyclus weinig of geen eisprongen per jaar optreden, kan de arts voorstellen om de eisprong op te wekken. Het opwekken van de eisprong wordt ook wel ovulatie-inductie genoemd. Dit kan gedaan worden met Clomifeencitraat-tabletten (Clomid) of Letrozol-tabletten.

De werking van Clomifeencitraat en Letrozol

Clomifeencitraat en Letrozol zorgen ervoor dat de hypofyse, een hormoonproducerend orgaan, gestimuleerd wordt. Daardoor wordt een bepaald soort hormoon (FSH) meer aangemaakt. Het hormoon zorgt ervoor dat er in de eierstokken één of meerdere eiblaasjes ontwikkelen.

Kans op meerlingzwangerschap

Bij het innemen van Clomifeencitraat heeft u bij een zwangerschap een licht verhoogde kans (10%) op een meerlingzwangerschap. Dit komt doordat er soms meerdere eicellen vrijkomen. Dit is ook de reden dat u met een lage dosis begint en zo nodig ophoogt. Bij het innemen van Letrozol bestaat er ook een licht verhoogde kans op een meerlingzwangerschap, deze kans is echter iets kleiner dan bij het gebruik van Clomifeencitraat.

Bijwerkingen van Clomifeencitraat

Bijwerkingen die kunnen optreden bij het gebruik van Clomifeencitraat zijn: tijdelijke cysten in de eierstokken, hoofdpijn, opvliegers, stoornissen in de gezichtsscherpte, duizeligheid en (tijdelijke) haaruitval.

Bijwerkingen van Letrozol

Bijwerkingen die kunnen optreden bij het gebruik van Letrozol zijn: stemmingswisselingen, opvliegers, vermoeidheid, hoofdpijn, klachten van de maag en buik.
Letrozol is ontwikkeld voor de behandeling van borstkanker. Het remt de omzetting van androgenen in oestrogenen, wat leidt tot een verhoging van het FSH-hormoon. Na veel onderzoek blijkt het een effectief en veilig middel voor het opwekken van een eisprong. Volgens de nieuwste Europese richtlijn heeft Letrozol de voorkeur voor ovulatie-inductie bij vrouwen met Polycysteus Ovarium Syndroom (PCOS), omdat Letrozol leidt tot meer zwangerschappen en minder meerlingzwangerschappen.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Letrozol wordt ook gebruikt voor het opwekken van een eisprong bij vrouwen zonder PCOS. Het gebruik van Letrozol voor dit doel is in Nederland nog niet geregistreerd. In overleg met u, kan uw arts Letrozol toch voorschrijven, dit heet “off-label”.

Voordat u begint

Voorafgaand aan de ovulatie-inductie slikt u één keer per dag 0,4 milligram foliumzuur om de kans op aangeboren afwijkingen te verkleinen. Ook gebruikt u 10 microgram vitamine D. Voor de behandeling is het van belang dat u een gezond gewicht bereikt en/of behoudt. Dit bevordert de werking van de medicatie en verbetert de kans op een zwangerschap.

Hoe verloopt de behandeling?

Innemen van Clomifeencitraat- of Letrozol-tabletten

- Op de derde dag van uw menstruatiecyclus (de eerste dag van helderrood bloedverlies is de eerste cyclusdag) start u met het innemen van Clomifeencitraat-tabletten of de Letrozol-tabletten.
- U slikt de tabletten vijf achtereenvolgende dagen, ofwel van cyclusdag drie tot en met zeven.
- Als u vanuit uzelf niet menstrueert, dan wordt eerst met behulp van progesteron-tabletten een bloeding opgewekt.

Voordat u met deze tabletten (Primolut, norethisteron) gaat starten, dient er een zwangerschapstest te worden verricht om een zwangerschap uit te sluiten. Indien de zwangerschapstest negatief is, start u dezelfde dag met Primolut 5mg, tweemaal per dag één tablet gedurende vijf dagen. Ongeveer drie dagen na inname van de laatste tabletten zal u een (vaginale) bloeding krijgen en start u op dag drie met de Clomifeencitraat- of Letrozol-tabletten.

- U wordt gevraagd een menstruatiekalender bij te houden (zie bijlage).

Onderzoek

- Tussen cyclusdag tien en twaalf dient een echo verricht te worden, u maakt hiervoor een afspraak via de afdeling biometrie: (040) 888 9558.
- De groei van een eiblaasje wordt met behulp van echo opgevolgd. Als er bij de echo een eiblaasje te zien is van 17 tot 20 millimeter krijgt u het advies in de daarop volgende dagen gemeenschap te hebben.
- Zeven dagen na de eisprong volgt een bloedonderzoek. Hierbij wordt het hormoon progesteron in uw bloed bepaald, om na te gaan of er daadwerkelijk een eisprong heeft plaatsgevonden. De echoscopist vertelt u wanneer uw bloedonderzoek precies plaatsvindt.

Afspraak

Nadat u het bloedonderzoek heeft laten verrichten, maakt u een belafspraak met uw behandelend arts: (040) 888 9558. Tijdens deze belafspraak wordt de eerste behandelcyclus met u geëvalueerd. De volgende situaties kunnen voorkomen:

Geen eisprong
Als er geen eisprong heeft plaatsgevonden, kan de dosering worden opgehoogd. De tabletten worden nooit langer dan vijf dagen achter elkaar gebruikt.

Zwangerschap
Ongeveer zestien dagen na de eisprong kunt u thuis een zwangerschapstest doen als er geen menstruatie is opgetreden. Als er een zwangerschap is ontstaan, neemt u contact op met de afdeling biometrie om een zwangerschapsecho in te plannen. U neemt de menstruatiekalender mee, dit is belangrijk omdat tijdens de zwangerschapsecho alle ovulatie-inductie cycli geregistreerd worden.

Wel een eisprong, geen zwangerschap
Indien er geen zwangerschap is ontstaan maar u door de behandeling wel een goede eisprong heeft gehad, neemt u contact op met afdeling biometrie voor een nieuw recept voor vijf maanden. U neemt op de cyclusdagen drie tot en met zeven weer de voorgeschreven tabletten in. In principe vinden er tijdens de tweede behandelcyclus geen echo's plaats, tenzij dit anders is aangegeven door uw behandelend arts.

Indien er geen zwangerschap is ontstaan na zes cycli ovulatie-inductie met Clomifeencitraat of Letrozol, waarbij u wel een eisprong had, adviseren wij om een afspraak te maken met uw behandelend arts om het vervolgtraject te bespreken. Neem uw menstruatiekalender mee.

Wanneer er sprake is van een cyclus langer dan 35 dagen (ondanks het gebruik van Clomifeencitraat of Letrozol) dient u contact op te nemen met uw arts.

Heeft u vragen?
Heeft u vragen na het lezen van deze folder? Bel dan met de afdeling biometrie, telefoonnummer (040) 888 95 58.

Bijlage: menstruatiekalender fertiliteit
Op de dagen dat u menstrueert, zet u een kruisje in het vakje.

Datum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
januari																															
februari																															
maart																															
april																															
mei																															
juni																															
juli																															
augustus																															
september																															
oktober																															
november																															
december																															

Bijzonderheden